

ERŐS VÁR



AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

78. ÉVFOLYAM

2008 DECEMBER No. 6 (373), Vol. 78, December 2008, USPS 178-560

6. SZÁM

AZ OKOS ÁCS

Két testvér, aki egymás mellett élt és gazdálkodott, összeveszett. Ez volt az első komoly összetűzésük negyven év alatt, amióta egymás mellett dolgoztak, megosztották gépeiket, munkaerőiket, az alapanyagot. Az egész dolog egy apró félreértéssel kezdődött, mely veszekedésbe torkollott. Összeszólaloztak, és ezután néhány hét csend következett.

Egyik reggel valaki bekopogtatott a János ajtaján. János kinyitotta az ajtót, és előtte állt egy ember ácsfelszereléssel. "Munkát keresek," — mondotta. "Nincs valami, amiben segíthetnék neked?" "De igen," — válaszolta az idősebb testvér. "Tudok számodra munkát. Nézd azt a patakot, ott annál a gazdaságnál. Az a szomszédom farmja, vagyis voltaképpen a testvéremé. Egy héttel ezelőtt még, azon a helyen egy rét állt, de ő kotrógépet fogott és most... a rét közepén ez a patak folyik. Talán azért tette, hogy feldühítsen, de én megmutatom neki. Látod azt a farakást a pajta mellett? Azt akarom, hogy állíts fel nekem oda egy magas kerítést, hogy soha többé ne lássam sem a telkét, sem az arcát."

Az ács felelte: "Úgy gondolom, értek hozzá. Mutasd meg, hol vannak a szögek, és igyekszem úgy megcsinálni, hogy elégedett legyél." János segítette az ácsnak összekészíteni az anyagot.

Azután elment egész napra a városba. Az ács egész nap keményen dolgozott, méricskelt, fűrészelt, kalapált. Amikor a gazda napnyugtára visszatért, éppen befejezte a munkáját. Nagy csodálkozására nem állt ott semmiféle kerítés, hanem egy híd. Egy híd, amely összekötötte a patak mindkét partját. Valóban nagyon jól felépítette.

A szomszéd, a gazda öccse pedig, kinyújtott karokkal haladt át a hídon. "Igaz barát vagy, mivel annak ellenére, amiket mondtam neked és tettem veled, felépítetted ezt a hidat." A két testvér kezet fogott egymással. Amikor megfordultak, az ács a szerszámait szedte össze. "Várj, maradj még pár napot. Van még számodra más munka is," — mondta János. "Szívesen maradnék," — válaszolta az ács, "de még sok ilyen hidat kell felépítenem."

Jézus Krisztus a mi ács és hídépítő Urunk, Aki azért született meg értünk, hogy az Atya és egymás felé megépítse a hidat, hogy tudjuk az Istent szeretni, Benne bízni, egymást őszintén szeretni, és tesvérekké lehessünk egymás számára. Ezt hirdeti nekünk karácsony.

Kedves Testvéreim! Bizonyára mindannyiunkban van igény arra, hogy karácsony felé elcsendesedjünk, Isten drága igéjét olvassuk, és várjuk a Megváltó születésnapját, Aki számunkra az igazi kincs. Nem tehetünk egyebet, mint őszintén, alázatosan kitarjuk Előtte szívünket, hogy töltsse be életünket mennyei erővel és békességgel. Igenis ma is megtapasztalhatjuk azt a csodát, amit a pásztorok, hogy az örömhír fénye átjárta őket és vitték a jóhírt mindenfelé: Az Isten szereti a világot és nem hagyja magára. Ez az örömhír lelkesítsen, nem kell félnünk, nem vagyunk egyedül, vigyük a jóhírt, kész a híd, át lehet menni rajta, fogjuk meg egymás kezét a hídon, hiszen egymás-

nak testvérei lehetünk az első karácsony óta. Hát ezt énekeltek az angyalok, emlékszünk? Dicsőség a mennyben Istennek! Békesség a földön az emberek!

Itt a karácsony, itt a jászolbölcső, itt a megszületett Jézus. Isten legnagyobb ajándéka ennek a világnak. Amikor ránézel a jászolra, ott van a legnagyobb ajándék, olyan egyszerű. Ott abban a jászolban van benne az Isten ölelése, az Isten csókja, most ölel meg, most csókol meg az Isten. Sőt az Isten szíve és egész szeretetete van jelen.

Engedd, hogy megszülessék szívedben Jézus és akkor te leszel a legboldogabb ember a világon. Ezt a szeretetet add tovább mindenkinek, hogy érezzék meg rajtad keresztül az emberek, családod az Isten hozzánk lehajló szeretetét.

Wass Albert szavaival zárom gondolataimat: "Márpedig az igazság az, hogy valóban új kezdetet csakis az Úr-jézus hozhat el erre a világra azokhoz, akiket karácsony estéjén meglátogat. Mint ahogy Ő veszi le a vállakról a múltak terheit, Ő szárítja föl a könnyeket, gyógyítja a sebeket, s mossa tisztára lelkünket egy új kezdet felé.

"Nincs szükség vakító villanygyertyák sokaságára ahhoz, hogy ránk találgjon ebben a vaksötét világban. Még karácsonyfára sincs szükség. Egyetlen kicsi lángocská elegendő, ami a szívünkben kigyúl, s szemünkön át kivilágít az éjbe...

"S hadd fonódjanak végre egybe ezek a szétszórt kis lángocskák egyetlen nagy táborúzzé, melyet lélekben körülállva, a távolságon át megelhessük egymás kezét, s indulhassunk együtt, egymás szeretetében s az Úrjézus áldásával egy karácsonyos szép újjászületés, egy valóban új esztendő felé!"

Úgy legyen!

Tamásy Éva ev. lelkész



Kedves Olvasóinknak örömmel teljes, áldott karácsonyi ünnepeket és kegyelemben gazdag, békés új esztendőt szeretettel kíván

— a Szerkesztőség és az AMEK tisztikara.

A VILÁGOSSÁG KÖZÖTTÜNK VAN

Olvasd. János 1:6-7.

Megjelent egy ember... János. Próféta, aki Isten embere, akinek feladata Isten akaratának közvetítése az emberek számára. Útkészítő. A Messiásé. Ember, de Isten embere, aki a határon áll, egyszerre tartozik a megváltás előtti, ószövetségi világhoz, és a megváltott újszövetségi világhoz. Az Írás csupa "nem"-mel jellemzi. Nem ő a világosság (János 1:8). Nem ő a Krisztus, nem a próféta, nem Illés (1:21; 3:28), csak vízzel kereszettel és nem Szentlélekkel (1:26, 33.), ő csak násznagy, akinek csökkennie kell, nem ő a vélelenség (3:29-30), nem művel "jelet" (10:41). Tanúskodni jött, hogy "tanúskodjék a világosságról, és mindenki higgyen általa."

Ádvent. Zarándokló embersereg, akik a sötétségben lépegetve igyekeznek a világosság felé. Már derengeni látják a távolban a fényt, de még maguk a sötétségben mozognak. Mi vagyunk ezek a zarándokok.

A sötétségben magunkban is gomolyogni érezzük a homályt, a rendezetlenséget, a rendtelenséget, az elidegenedést, s miközben haladunk a világosság felé, felismerjük szívünk vágyát: Ha majd elérjük célunkat, a külső fényt, ennek a belső megfelelője is fel kell, hogy ragyogjon bennünk. A belső homály eloszlátásának az eszközeit ismerjük: Tartsatok bűnbánatot, kéri a názáreti Jézus. A rendteremtés: a rossz és a jó határozott megkülönböztetése, az állásfoglalás a jó mellett. Nem a törvény szerint, nem elvileg, hanem a mindennapjainkban megvalósítva. Az elidegenedés sötétségét át kell járnia emberi kapcsolataink átrendezésének: A szeretet jóindulatának a családban, a munkahelyen, a politikában, minden közösségben.

Erről a vilgosságról tesz tanúságot János, ezt az úti célt mutatja a zarándokló számára, és számunkra is, akik akarva, nem akarva ott ballagunk a zarándokok között.

János tanúságot tesz a világosságról. Nemcsak látja a célt, a fényt, nem elégszik meg ennek a belső örömeivel. Tanúságot tesz mások előtt! Megmutatja másoknak, hogy ők is lássák, ők is örvendezzenek vele együtt a világosságban.

Az ádventi evangélium Téged is arra biztat, ne csak magányosan igyekezz a cél felé: Biztass, irányíts, vezess másokat is ki a sötétségből. Tegyéte is ta-

núságot, hogy a világosságban jobb, teljesebb, emberibb az élet, mint a sötétben. Vessétek le a sötétség cselekedeteit — biztat Pál — és öltsetek magatokra a világosság fegyvereit.

Fordítsuk szelídebbre ezeket a harcias szavakat: szülessen meg bennetek a magatok belső vilgossága, és haladjatok a külső fény, a karácsonykor közeánk érkező Jézus Krisztus felé. Mondjátok a csüggedt szívűeknek: Bátorság! Ne féljete!

Nézzéte, eljön a mi Istenünk, hogy szabadulást hozzon nekünk. Végül is közel van az idei karácsony napja. És közeledik az az idő, amikor Az Uristen letörli a könnyet minden arcról...

A világ egyik sarkába beférkőzött a komor, hátborzongató, áthatolhatatlan, hideg sötétség. Dacosan megülte magát, feketesége bénítóan áradt szét mindenre. Ebben a nyomorúságban egyszer csak feltűnt egy picinyke fénypont. Kicsi volt és gyengécske, de fénylett. Egy arra botladozó meg is jegyezte: — A világ végénél jobb helyet is kereshetnél volna magadnak, hallod-e!

— Miért? — rebege a kis fény. — Világítok, mert fény vagyok. És mert fény vagyok, világítok. Nem azért világítok, mert valamit el akarok érne, hanem világítok, mert ez boldoggá tesz...

Fogcsikorgatva, mindent elsöprő hatalmas, fekete erejét bevetve támadt rá a komor, hátborzongató, áthatolhatatlan, hideg sötétség a fénypontra.

De akárhogy is erőködött, tehetetlennek bizonyult a picinyke fényvel szemben...

Ádvent. Az utcákon a sötétség elűzésére lámpafüzérek, csillagok, égő karácsonyfák, angyalkák. Vásári forgatag, rohanó emberek. Jézuskáról éneklő muzsikások. Aggódó arcok, békére és szeretetre éhes felnöttek, gyermekek. Az út szélén egy rongyos, fázós koldus, szomorú arccal. Egy próféta kiált: Egyengesséte az Úr útját!

És rámutat egy emberre: Szelíden, számárcsikó hátán baktat a Golgota felé, tekintetében szeretettel átítatott fájdalom. A tömeg elnémul, megdermed. Jézus felmegy a keresztre. Minden elsötétül. A saját világába jött, és az Övéi nem fogadták be Őt. És a próféta hangja áthasítja a levegőt: Íme az Isten Báránya!

Harmadnap hajnalodik... múlik a sötétség, és már fénylik az igazi Vilgosság. Amen.

Adámi Johanna, Blaho-Miller ösztöndíjas
Trinity Lutheran Seminary, Columbus

Karácsony közeledtén

*"Fordulj arccal a Nap felé.
úgy az árnyak mögéd hullanak."
A mondás Afrikából származik,
hol nálunknál bővebben süt a Nap,
a hús árnyék is kívánatosabb.
Közeleg karácsony.*

*Legsötétebb napjait tapossuk
mi ilyenkor az esztendőnek,
a nappalok rövidek és szürkék,
hacsak a hó nem szítál,
mit lesve várnak a gyermekeink.*

*Én most Krisztusra gondolok,
születésnapjára,
mit bizony jó későn tűztek ki
keresztyén őseink
helyébe Sol Invictus
pogány ünnepének,
hisz régtől tudták,
ki az Igazi Vilgosság!*

*Kin, bűn, éjsötét
azóta is körülvesz minket sűrűn,
fekete füstként fojtogat
szobánkban és a nagyvilágban.*

*Én most mégis
a sugárzó Jászolt ámulom,
a Kisded nap-szemébe nézek,
arccal a megnyílt égre,
ahol ilyentájt
csillaghímes ösvényeken
angyalok sétálnak...*

s lám: mögém hullnak az árnyak.

-Scholtz László

**HOZSÁNNA A DÁVID
FIÁNAK!**

**ÁLDOTT, AKI JÖN AZ
ÚR NEVÉBEN!**

**HOZSÁNNA A
MAGASSÁGBAN!**

MÁTÉ 21:9

VALÓBAN SZÜLETETT?

Mese, legenda, vagy igaz történet-e az, amit az evangélisták leírtak Róla? Úgy gondolom, hogy három megjegyzés félig-meddig már el is döntheti ezt a gyakran ismételt teoretikus kérdést.

Az első

Kétezer éves történelme során a kereszténység sikeresen védett ki minden támadást, amely Jézus történeti voltát kérdőjelezte meg. Ennek részletezése helyett nyugodtan megállapíthatjuk, hogy időszámításunk kezdetén élt egy Jósua-Jehosúa-Jézus nevű személy, aki

Betlehemben született, Názáretben nevelkedett, viszonylag nagy embertömegeket mozgatott meg megragadó szavaival, csodadoktor hírében állt (és ezt sokan ki is használták), zsidó főpapi nyomásra a római megszálló hatóság helytartója keresztrefeszítette, de Ő harmadnapra újra megjelent tanítványainak. Akit történeti személynek ismerünk így el, annak, a dolgok természetes rendje szerint, meg is kellett születnie. Aki ma tehát az újra meg újra felbukkanó mesével jön, hogy Jézus állítólag soha nem is létezett, az meglehetősen veszett ügyet képvisel.

A második

Ehhez azonban azonnal hozzá kell tenni azt a tapasztalatot, hogy az ókorban a leghíresebb személyekről is tudták ugyan, hogy egyszer megszülettek, de megszületésüknek távolról sem tulajdonítottak olyan jelentőséget, mint ma. A fontos az volt, hogy élt egyszer egy Szókratész vagy Hamurabbi, Nagy Sándor vagy Xerxész, Cézár vagy Hannibál, de a születése körülményei annál kevésbé voltak érdekesek.

Tulajdonképpen így gondolkoztak a kereszténység korai nemzedékei is. Ha mártírjaikat kivégezték, azok halála volt nagyon fontos (hiszen még a kalendáriumunk eredete is a mártírlistákra megy vissza!), sőt ezt a napot tartották (újja) születésüknek, de nem nagy érdeklődést mutattak az eredeti születésük iránt. Ezt onnan is tudjuk, hogy a nagy egyházi tanítók három évszázadon át gúnyolódtak afölött, hogy a "pogányok" milyen nevetséges ceremóniákkal ünneplik istenségeik születésnapját! Bár Máté és Lukács leírta Jézus születése körülményeit, de a gyülekezetek nem gondoltak arra, hogy a születést magát meg is kellene ünnepelni. Aki tehát azt gondolná — amit ma el sem tudunk képzelni! —, hogy a kereszténység nem élhet meg karácsony megünneplése nélkül, az megtagadná három évszázad kereszténységét, amely bizony — hihetetlenül hangozzék bár! — megélt nélküle.

Hadd mondjak el egy későbbi esetet is. Vagy 350 évvel ezelőtt egy híres angol bibliakutató (John Lightfoot-nak hívták) vont a kétségbe először Jézus születése dátumát, mire a londoni anglikán papok annyira fellelkesültek, hogy törölni akarták karácsonyt a naptárjukból. A királyi udvarnak kellett

erélyesen közbelépnie, nehogy botrány legyen a klerikális zendülésből. — De még közelebb is léphetünk: az oroszországi kommunista uralom kezdetén megszüntették a karácsonyt, ill., munkanappá nyilvánították. Ám ezt a hetven évet is túlélte a kereszténység nagy ünnepe.

Ugyanezeket nem mondhatjuk el a feltámadás ünnepeéről! Kezdetől fogva, évszázadokon át ez volt a legfontosabb ünnep, amelyet — csodálkozunk csak! — nem évenként, de hétnaponként, hetenként ünnepeltek a később vasárnapnak, vásár-napnak eltorzított "festa dominica"-n, azaz az Úr Napján. Keresztényeink szíve itt dobogott hangoosan és pogány szemtanú tudósítása szerint ezen jöttek össze napkelte előtt, hogy a feltámadó nappal a feltámadott Urukát ünnepeljék.

A harmadik

Mivel a régi kereszténységet Jézus születésének megünneplése ennyire hidegen hagyta, annál nagyobb zavarba jött, amikor aztán mégis csak meg kellett keresnie a helyét a kalendáriumban. Legkorábban a 4. század második feléből ismert, hogy az egyiptomi keresztény gyülekezetek megünnepelelték Jézus megjelenését és keresztelését (innen az ünnep magyarul "vízkeresztnek" elcsúfolt epifániász = megjelenés görög-latin neve) mégpedig január 6-án. De ez nem volt születésnap ünnep.

A 221-ben megjelent első keresztény világhíradó ugyan már december 25-ére tette Jézus születését. De szóba került még vagy 120 év leforgása alatt május 2, szeptember 8, és november 18 is. S csak vagy 200 évvel később rendelték el Rómában, hogy Jézus születését december 25-én, a rómaiak újévén, a győzhetetlen nap-isten (sol invictus) népszerű ünnepén kell megülni. A sokkal később felállított első betlehemmel együtt ez maradt aztán a hagyományos ünnep dátuma és szokása. Ha tehát egészen pontosan és biblikusan akarunk fogalmazni, akkor azt kell mondanunk, hogy Isten elküldte az Ő Fiát megmentésünkre, s ezért mi minden év december 25-én adunk Neki különösen is hálát. Nem kimondottan születésnap, de mindenképpen hálaadó ünnep a karácsony.

Gémes István ev. lelkész (Stuttgart)

Adományok nyugtázása

Köszönettel nyugtázzuk a 2008. szept. 22-e és november 22-e között vett adományokat.

•AZ "ERŐS VÁR"-RA

Minden előfizetés a címszalagon kiemelten jelzett év végén jár/járt le. Előfizetések vételét a címszalagon jelezzük; itt a felülfizetéseket, stb. soroljuk fel:

\$150: N.N. **\$20:** Endrei Ferenc (OH), Szeless Berta (OH). **\$10:** Tomascsek László *ajándék előfizetésre* (OH). **\$7:** Asbóth Lajos (NY). **\$5:** Zugor Ernő (ON). **\$4:** Bruckner Edit (IN). Egervári Julianna (CT), Konkoly Ilona (PA).

•A.M.E.K. TAGSÁGRA

2009: Nagy Károly (CT), Tomascsek László (OH).

•ELŐFIZETÉSEKRŐL

Lapunkra az előfizetéseket és lapfenntartó adományokat **Erős Vár** névre és **P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038** címre kérjük beküldeni. Csekket a küldés céljának feltüntetésével **Hungarian Conference** névre is ki lehet állítani (lásd a mellékelt befizető lapot és válaszborítékot).

Minden előfizetést és felülfizetést a beküldő értesítése szerint könyvelünk el. Többre azonban, mint három évre szóló előfizetést nem fogadunk el: az előálló "maradékot" adományunk tekintjük. Az adományt felsoroljuk, az előfizetés állását a címszalagon jelezzük. ✕

LAPZÁRTA UTÁN ÉRKEZETT!

November 25-én a hazai ev. egyház Északi Egyházkerülete püspöki hivatalában tartottak találkozót az 1992 óta Amerikában tanult, egykori ösztöndíjasoknak. A programokat az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia intézte/közvetítette. Eddig két alapítványon keresztül 29 lelkészszakos diák tanulhatott/tanul egy-egy évre szóló teljes ösztöndíjjal (összérték félmillió+ dollár) Csikágóban és az ohioi Kolumbuszban. A találkozóról legközelebbi számunkban adunk bővebben hírt. ✕

INNEN—ONNAN

Engelskirchen, Németország. A karácsony körüli "Jézuska-levelek" kézbesíéne megkönynyítésére a német posta külön irányítószámot jelölt ki. A leveleket tehát így kell címezni: An das Christkind ["Jézuskának"], 51777 Engelskirchen.

Champaign, USA. 150 dollár pénzbüntetésre ítélték egy autóst, mert "rap"-zenét bömbölt autójának rádiója. Leszállították volna a büntetést 35 dollárra, ha bírt volna 20 órán át klasszikus zenét hallgatni, Bach, Beethoven, Chopin szerzeményeit. A büntetett 15 pericig bírta s aztán inkább kifizette a teljes büntetést. Az ítéletnek az volt a célja, hogy a büntetett megtapasztalja, mit jelent kényszerből nemszeretem zenét hallgatni.

Varsó, Lengyelország. A r.k. püspöki kar közbenjárása ellenére az országgyűlés nemmel szavazott a Epifánia ünnep visszaállítását illetően (a korábbi kommunista kormány törölte január 6-át a szünnapok sorából).

Moszkva, Oroszország. Az Orosz Ortodox Egyház felfüggesztette tagságát az Európai Egyházak Konferenciájában, mivel a EEK nem fogadta be tagegyházai közé a moszkvai patriarkátushoz tartozó Észtországi Ortodox Egyházat

Havanna, Kuba. Havannában felszentelték az első orosz ortodox templomot "Kazáni Miaszszonyunk" tiszteletére. Az ünnepségen megjelent a kubai államelnök, Castro Raul is.

Genf, Svájc. A Németországban már tavaly óta forgalmazott, 85%-os kakaótartalmú Luther-csokoládét követve, a svájci reformátusok Kálvin János születésének 500. évfordulójára Kálvin-csokoládéval lepték meg a nyilvánosságot

Utrecht, Hollandia. Új református világszervezet alakítását tervezik. 2010-re egyesülne a Református Világszövetség és a Református Ökumenikus Tanács — a "World Alliance of Reformed Churches" és a "Reformed Ecumenical Council" — együttesen 80 millió lélekszámmal.

Eisleben, Németország. A helyi Szt. Péter evangyülekezetben megünnepelték Luther Márton megkeresztelésének 525. évfordulóját (1483. november 11-én, egy nappal születése után). A keresztelőkő a mai napig is használatban van.

Cantebury, Anglia. Becslések szerint az Anglikán Egyházban 2018-ra felerészben nők lesznek az aktív lelkészek. Ezzel az irányzattal azonban nem tart lépést női püspökök szolgálata állítása.

Csikágó, USA. 60 püspök az Amerikai Ev. Egyházból (ELCA) és 5 püspök a Kanadai Ev. Egyházból (ELCIC) házastársukkal együtt január 6-13 között közelkeleti tanulmányúton vesz részt az izraeli-palesztín problémákban való tájékozódásra.

Greifswald, Németország. 450 évvel ezelőtt halt meg Johannes Bugenhagen, akinek nagy

érdeme volt, hogy az északnémet tartományokban hamar meggyökerezett a reformáció. Amit Luther és társai hirdettek, azt ő nagy bölcseséggel, főleg az egyházi rendek kidolgozása által, a gyakorlatba ültette át. Ennek emlékére hívott össze az Evangélikus Világszövetség 70 európai, egyházi vezető tudományos tanácskozásra, amelynek ez volt a témája: "Növekedni, vezetni, alakítani".

Meissen, Németország. A Protesztán Egyházszövetség (EKD) húsz év óta tart fenn szoros kapcsolatot az Anglikán Egyházzal. Ebből az alkalomból Meissenben konferenciát rendeztek, amelyen még szorosabb együttműködést határoztak el.

Bern, Svájc. Az Egyházak Világtanácsa hetven szakértő részvételével rendezett konferenciát a közelkeleti válságról. Samuel Kobia főtitkár azon fáradozott, hogy a zsidó-palesztin áldatlan állapotot a médiák ne nevezzék két vallás egymás elleni háborújának. Egyetértés volt abban, hogy keresztyének, zsidók, és muszlimok egymással való beszélgetését fokozni kell a béke érdekében.

Windhuk, Délafrikai Köztársaság. Közös egyháztanácsot alapított a három namibiai evangélikus egyház. Feladata, hogy az evangélium hitelessége érdekében a múlt ellentéteit feldolgozza.

Vatikánváros. A római pápa egyik elődjének, az 1978-ban elhunyt VI. Pálnak az ököméne érdekében kifejtett munkásságát méltatta. Ő vitte sikerre a XXIII. Jnos által összehívott II. Vatikáni Zsinatot (1962-65), amely lehetővé tette az addig mereven elzárkózó r.k. egyház beszélgetését más keresztény felekezetekkel és más vallásokkal.

Hamburg, Németország. A helyi labdarugó csapat (HSV) egyesülete hűsges szurkolói számára külön temetőt nyitott meg, ahová haláluk után temetkezhetnek — az egyesület és a csapat közvetlen közelében. A temetőt a helyi evangélikus püspökszónya is megáldotta, de beszédében kérte a szervezőket, hogy más csapatok szurkolóit se zárják ki a temetőből.

Freiburg, Németország. A város három evangélikus templomában három időszerű témával foglalkoznak a prédikációk: "Az emberi szabadság az agyutakat fényben" — "Eredmények a gén-laboratóriumból — meddig mehetünk el?" — "A bibliai teremtéstörténet és a mai természettudományos kutatások közti különbség".

Ljubljana, Szlovénia. A szlovén reformátor, Primus Truber születésének 500. évfordulója alkalmából háromnapos konferenciát rendezett a Szlovén Tudományos Akadémián, melyen Trubert a "szlovén nyelv Kolumbuszának" neveztek. 1550-ben szlovén nyelvre átültetett bibliafordításával ugyanazt a szolgálatot tette a szlovén nyelvnek, mint Luther a magáéval a németnek és Károlinak a magyarnak: megtéremtette népe irodalmi nyelvét.

Perejaszlav-Chmelnicij, Ukrajna. Mitrofán

érsek jelentése szerint a moszkvai patriarchátushoz tartozó ortodox egyházának az országban 42 érseksége, 57 püspöke, 41 vezető lelkésze és 12 püspöki vikáriusa van. Ezek 10,904 gyülekezetet gondolnak, amelyekben 8516 pap és 443 diakónus dolgozik. 173 kolostorban élnek apácák és szerzetesek.

Stuttgart, Németország. Jelenleg 1150 fiatal lány és fiú teljesít szolgálatot a németországi Ev. Diakónia intézményeiben az önkéntes szociális év keretében. Akik a bádeni egyházhoz tartoznak, azok Erdélyben is letölthetik az egy éves önkéntes szolgálatot.

Tbiliszi, Grúzia. A grúzai-orosz háború az ortodox egyházak közötti feszültséget is megnövelte. II. Ilia, a grúzai pátriárka tiltakozó levelet írt II. Alekszij moszkvai pátriárkának orosz papok tevékenysége miatt a Grúziától elszakadni akaró Akháziában. II. Alekszij válaszul levelében sajnálatát fejezte ki, hogy a politikai feszültségek eddigi jóviszonyukat megzavarták.

Vatikánváros. Az egyházállam nem szándékozik elismerni Koszovó függetlenségét, mert nem szeretné megrontani kapcsolatát a szerb ortodoxokkal.

Arusha, Tanzánia. Az Ev. Világszöv. tanácsülésén bemutatták a Stuttgartban, 2010. július 20-27 között megrendezésre kerülő 11. Világyűlés hivatalos jelvényét, "logóját". Az erre kitért pályázatot egy ludwigsburgi cég nyerte el. A kép nyíló rügy közepén keresztet ábrázol, amely alatt a világyűlés témája olvasható: "Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma."

Párizs, Franciaország. Még mindig nincs vége a franciaországi orosz ortodox egyház jogi helyzete miatti huzavonának. A kommunizmus elől annakidején idemenekült fehér oroszok egyházát Jevlogij metropolita 1931-ben a konsztantinápolyi ortodox patriarchátus szárnyai alá "menekítette", azaz jogi fenntartáságra alá helyezte. A moszkvai patriarchátus azóta se nyugodott bele ebbe az önkényes szakításba és mindmáig mindenféle eszközzel próbálja megosztani és zavarni a franciaországiakat életét. A ma már soknemzetiségű egyház orosz kisebbsége mindenáron támogatná a moszkvaiakat, aminek a nem-orosz többség hevesen ellenáll.

Kaliningrad-Königsberg. 12 évi szolgálat után visszatér hazájába Heye Osterwald prépost, aki ebben az orosz enklávéban gondozta a német származású és főleg Kazahsztánból idevándorolt német evangélikusokat. A prépostsághoz 44 gyülekezet tartozik, amelyek nehéz munkájukat csak igen hathatós német egyházi segítséggel tudják végezni.

Jeruzsálem, Izrael. Egy, a Héber Egyetemen tanuló német diáklányt nem csupán az egyetemről zártak ki, hanem ki is utasították az országból, mert "zsidó-missziói" tevékenységgel vádolták, amit törvényt is tilt.

Osszeállította: Gémes István

ERŐS VÁR (USPS 178-560) is published bi-monthly (February, April, June, August, October, December) by the Hungarian Conference in the Evangelical Lutheran Church in America, 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505. Tel.: 216-221-3178. Fax: 216-227-9482. E-mail: AMEvKo@sbcglobal.net. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. Editor: The Rev. Béla Bernhardt. Annual subscription: \$6 in the USA, US\$8 from Canada, US\$15 from overseas by air mail. — Az ERŐS VÁR az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia lapja. Szerkesztő és kiadó: Bernhardt Béla. Aláírt cikkeikért írjuk felel. Előfizetés az Egyesült Államokban évi 6 US dollár, Kanadából 8 US dollár, tengerentúlról légipostán évi 15 US dollár. — Kérjük olvasóinkat, hogy címváltozásokat haladéktalanul bejelenteni sziveskedjenek. — Nyomda/Printers: Adkins & Co. Inc. 14541 Madison Ave., Lakewood, OH 44107. — Minden levelezés, előfizetés, adomány a feladó pontos címe feltüntetésével a lap alatti címére küldendő:

Postmaster, send address changes to: Erős Vár, P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038.

PROLONGÁLT KEGYELMI IDŐSZAK

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ TÖRTÉNETE 1956. NOVEMBER 1-E ÉS 1958. JÚNIUS 17-E KÖZÖTT

XVI. RÉSZ: TÚRÓCZY ZOLTÁN ÉS A GYÜLEKEZETEK

Az 1956-os szabadságharc ötvenedik évfordulója alkalmából cikksorozatban emlékezünk meg azokról az eseményekről, melyek a Magyarországi Evangélikus Egyházat érintették azokban az időkben. Hálas köszönetet mondunk a cikksorozat szerzőjének, Nt. dr. Böröcz Enikő ev. lelkésznek, a hazai Evangélikus Országos Levéltár tudományos munkatársának. Sz.

Túróczy Zoltán — Ordass Lajoshoz hasonlóan — a magyar evangélikus egyház legnagyobb hatású igehirdetői közé tartozott. Harmadik püspöksége kezdetén — Ordassal ellentétben — úgy látta, hogy a lelkészek felszabadult állapotban vannak, és nem annyira a múlt, mint a jelen és jövő felé fordultak. Az egyházkerület és az egyházmegyék munkájának beindítása után — de már azzal párhuzamosan is — azonnal megkezdte igehirdetői szolgálatát.

1957 március végéig végigprédikálta az egész Budai Egyházmegyét. Ezt követően a délszabolcsi egyházközségeket, Kisterenyét, Nyíregyházát látogatta meg. Majd Győrben, Lajoskomáromban, Celldömölkön, Kemenesmihályfán, Nagybaráton, és Pápán szolgált. A későbbi időszakban számtalan gyülekezetben és azok szórványaiban is megfordult.

Egy, a szolgálatáról készített jelentés szerint a következő gyülekezetek, illetve azok szórványai hallhatták Túróczy igehirdetéseit. Arnót, Beled, Böny, Bük, Csillaghegy, Csorna, Debrecen, Diósgyőr-Vasgyár, Esztergom, Felsőpetény, Fót, Galgaguta, Gyenesdiás, Győr, Györszemere, Gyúró, Hernádbüd, Kisvárd, Körmend, Legénd, Lucfalva, Miskolc, Monok, Nagygeresd, Nagysimonyi, Nyíregyháza, Ostffyasszonyfa, Órimogyoród, Óriszentpéter, Ósagárd, Piliscsaba, Salgótarján, Sámsonháza, Sitke, Sopron, Szilsárkány, Szil, Sopronnémeti, Szombathely, Takácsi, Tordas, Vanyarc, Zagyvapálfa.

Ha meggondoljuk, hogy még tíz hónap sem adatott neki a püspöki szolgálatban hatalmas teljesítménynek kell tartanunk. Azzal, hogy ekkora hangsúlyt fektetett az igeszolgálatra, a gyülekezetekkel való találkozásra, püspöki székfoglalójának azt a kitételét valószínűsítette meg, amelyet ő maga úgy fogalmazott hogy “az Ige uralmáért száll

síkra az elpaposodás ellen”.

Túróczy nem csak saját egyházkerületében prédikált, hanem — Ordasshoz hasonlóan — a Déli Egyházkerületben is. Ebben a kerületben egyik nevezetes szolgálatát Sárszentlőrinczen végezte, ahol akkor Szeniczzei Bárány György évforduló volt. Ordass Lajos akkor Minneapolisban képviselte a Magyarországi Evangélikus Egyházat.

A püspökségbe történő visszatérése után többször is megszólalt a magyar rádióban. Ordasshoz hasonlóan, 1956. december 20-án rádiószózatot intézett a világ lutheránus egyházaihoz német és angol nyelven. Amikor hosszú évek után 1957 szeptemberében ismét ki-mehetett Finnországba, akkor ott is szolgált. Huszonhárom alkalommal tartott igehirdetéseket, előadásokat, áhítatokat. Helsinkiben, Tamperében, Lapuában, és más helyeken fordult meg. Amikor finn lelkészek érkeztek Magyarországra, többször vállalkozott a tolmács szerepére. Finnországi útja után megszólalt a Magyar Rádió finn adásában is. Igehirdetéseit jelentek meg az Evangélikus Életben és a Lelkipásztorban is.

Amikor újraindulhattak az evangélizációk, és a különféle konferenciák, akkor ezeken is szakadatlanul szolgált. Leghíresebb evangélizációi közé tartozott a Fóton tartott lelkészevangélizáció, amelynek címe Joel könyve nyomán: “Sírjanak a papok!” A papnékat egy Ruth könyve alapján tartott sorozattal lepte meg: “Ruth könyve papné szemmel olvasva” címmel. Többször is elmondta ezeket a sorozatokat. Az Ordass-Túróczy korszakban 132 napon keresztül konferenciáztak, közel három ezer résztvevővel.

Nemcsak a püspöklátogatások idején, hanem attól függetlenül is odafigyelt arra, hogy az egyház a maga szolgálatát teljes szabadságban végezhesse. Amikor ezt a szabadságot veszélyeztetve látta, akkor azonnal közbelépett. Egyik jelentős összeütközése az államhatalommal az ózdi iskolai vallásoktatás ügyében történt. A dolog pikantériájához tartozott, hogy itt annak a Virágh Gyulának a kérésére járt el, aki — mint ismeretes volt — a “leghaladóbb” papok közé tartozott. Az eset idején Túróczy Zoltán már püspöksége

utolsó hónapjait élte. Mégis intézkedett az ügyben. Ozdon ugyanis nemcsak az evangélikusok, hanem a katolikus egyház is hátrányos helyzetbe került a hitoktatást illetően.

Az iskolák új, bizonytalan beosztása miatt a gyermekeket nem tudták a szülők a kijelölt időben beírni hittanra. Az állam érve az volt, hogy “csak beiratkozott tanulók hittanra való jelentkezését van módjukban elfogadni.” Mivel Virágh Gyula — a jó kapcsolatai ellenére — sem tudott az ügyben semmit elérni levelet írt a püspöknek, és közbenjárását kérte. Azért, hogy “... ezek az önhibájukon kívül hátrányos helyzetbe került szülők is hozzá jussanak ahhoz az állampolgári jogukhoz, amit a hittanbeíratásokra vonatkozó rendelet is biztosítani, és nem elzárni szándékozott”.

Túróczy megpróbálta megértetni az Állami Egyházügyi Hivatallal, hogy a szülők és a gyermekek teljesen végtelenek voltak az ügyben, és ezért esetükben a törvény betűje helyett, annak szellemét kellene alkalmazni. Azonban az ÁEH nem fogadta el érvelését. Abban az esztendőben Ozdon római katolikus és evangélikus gyermekek tömege maradt el a hittanórákról.

Mindez azonban nem változtatott azon, hogy Túróczy — Ordasshoz hasonlóan — megpróbálta az államhatalmat jobb belátásra bírni. Ez a magatartása viszont éles ellentétben állt az 1948-as magatartásával. Akkoriban, Dunántúl püspökeként ugyanis még azt mondta a hittanórákat a legkülönfélébb módon zavaró állami hatóságoknak, hogy csak azoknak az egyházaknak a hittanóráit zavarják, akik még nem kötöttek egyezményt a kommunista államhatalommal. [Folytatása következik.]

Dr. Böröcz Enikő ev. lelkész, egyháztörténész

IMÁDKOZZUNK!

Mennyei jó Atyánk, hűséges Istenünk! Köszönjük, hogy megszületett szent Fiadat értünk bűnösökért emberré tette. Add, hogy Jézus Krisztus élete a mi életünk, igazsága a mi igazságunk legyen, és így engedelmes és igaz gyermekeid legyünk Óaltala, Aki Veled és a Szentlélekkel Isten, él és uralkodik mindörökkön örökké. Ámen.

IN DULCI JUBILO - KARÁCSONYI ÉNEKEINK

(A cikkben az 1982-ben megjelent új Evangélikus Énekeskönyv énekeire van utalás.)

Karácsonyi énekekről szóló írás aligha kezdődhet mással, mint az első karácsonykor énekelt angyali ének megemlékezésével. A Glóriá-ban — “Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békeség, és az emberekhez jóakarát” (Lukács 2:14) — egybekapcsolódik a mennyei és a földi muzsika. Ez az Istent dicsőítő és az ember megszenteléséért könyörgő énekek mindenkor mintája. Nem véletlen, hogy sok karácsonyi tétel belőle merít ihletet, de mivel általános alapigazságot fogalmaz meg, ezekkel a sorokkal minden Istentiszteleten találkozhatunk.

Az ismertetést Luther énekeivel kezdjük. A Mennyből jövök most hozzátok (150.sz.) kiindulópontja a pásztoroknak szóló angyali híradás. Miközben elbeszél, személyessé is teszi a történetet, majd a hatodik versszakban a karácsonyi események átélésére buzdít. Az eredeti szöveg itt tovább folytatódik. A hiányzó versszakokat általánosabb formában a 305.sz. úrvacsorai énekünkben ismerhetjük fel. A dallamot a reformátor egy középkori ének alapján írta. A szöveg tartalmához nagyon jól társul az ereszkedő szerkezet. Magyarországon az 1630-as évektől része volt az evangélikus énekeskönyvek karácsonyi fejezetének, de ismertsége túllépte a felekezeti határokat; sajátos variánsát éneklék a katolikusok és a reformátusok.

Énekeskönyvünk még két karácsonyi Luther-szöveget közöl. A Jézus Krisz-

tus, dicsértessél (154.sz.) Németországban talán a Vom Himmel hoch-nál is rangosabb. Míg itthon a Mennyből jövök dallamával használjuk, ott saját dallammal éneklék. Luther egy 14. századból való karácsonyi szekvencia nyomán írta, mely annak a csodának a leírása, hogy miként öltözött Isten emberi testbe. Ezt a tartalmat erősíti, hogy a német verzió minden versszaka Kyrie-leis-szel zárul.

A másik Luther-szöveget szintén énekeskönyvünk 150.sz. énekének a dallamával párosítva találjuk meg. A Mennyi angyalseregek (155.sz.) arra utal, hogy a reformátor számára a karácsonyi történet értelmezésének egyik kulcsa az angyalokhoz és a pásztorokhoz kapcsolódó szakaszban rejlik.

A karácsonyi énekek felekezeti összekapcsoló rétege a 14. században született, Európa-szerte ismert kancióké. Ilyen az In dulci jubilo (151.sz.) is, amelyben latin és anyanyelven íródott sorok váltakoznak. A szövegben összekapcsolódik a karácsonyi idill és az isteni örökkévalóságra való utalás. Ezt adják vissza az eredeti verzió latin sorai: míg az első versszak eleje a jászolra utal, a vége kimondja: Alpha es et O (Kezdet Ő és Vég). A második versszakban pedig az O Jesu parvule...-ra (Ó, kicsinyke Jézus...) a Princeps gloriae (dicsőség fejedelme) felel. Ezekkel az ellentéppárokkal fejezi ki a szövegíró, hogy a karácsonyi Kisgyermek azonos a megdicsőült Urral.

Reformáció előtti kanció a Kit sok boldog pásztor dicsért (152.sz.) és az Örömdalok hangozzanak (153.sz.) is. Az előbbi a karácsonyi történet egy

állomásait veszi sorra; a második középpontjában a történet üdvösséges volta áll.

A 15. századi énekek közül Herman Miklósé (156.sz. — Jöjj, Isten népe, áldjuk Őt) különleges erővel irányítja figyelmünket Isten üdvözítő cselekedetére, hogy elküldte szent Fiát; jászolban fekszik gyengén, szegényen. Ebből fakad a hálaadás. A következő éneken (157.sz. — Egy zsenge rózsatoról) a hangsúly az ószövetségi próféciák beteljesedésére kerül.

Két Gerhardt Pál-éneket is találunk a karácsonyiak között. Az Ím, ászlad mellett térdelek (161.sz.) Bach János Sebestyén dallamával vált általánosan ismertté. Ez az ének a gyermek Jézushoz szóló bensőséges imádság, mely utal a karácsony és a passió összefüggésére is. A másik a 162.sz., az Ujjongjon ma szív és lélek kezdetű ének.

A Krisztus Urunknak áldott születésén (158.sz.) a magyar énekkincs kiemelkedő alkotása. A kiindulópont itt is a karácsonyi angyaléneke, melyet szinte szó szerint idéz a szerző, Pécseli Király Imre. A 3-4. versszak a prófétai jövendölések beteljesítőjeként állítja elének Jézust. A két záró versszak pedig hálát ad, és örömmre buzdít. A kupolás szerkezetű dallam az új stílusú magyar népdalok rokona. Szép íve jól hordozza a szöveget.

Karácsonyi énekeink segítségével a mennyből leszálló angyalok énekére válaszul “hadd zengjen énekszó, / Fel, égig ujjongó...” (151,1)

Dr. Finta Gergely teol. docens - c.é.

A Magyarországi Evangélikus Egyház Elnökségének és Püspöki Tanácsának nyilatkozata

A Magyarországi Evangélikus Egyház Elnöksége és Püspöki Tanácsa, egyetértve a Szlovákiai Evangélikus Egyház Püspöki Karának nyilatkozatával — aggodalommal figyeli a szlovák-magyar viszonyban tapasztalható ellentétek újabb kiéleződését. Mivel a magyarországi evangélikusok jelentős része szlovák nemzetiségű, a szlovákiai evangélikusok között pedig nagy számban találunk magyar anyanyelvűeket, a Magyarországi Evangélikus Egyház különösen is érdekelt abban, hogy ne terheljék ellentétek a két nemzet viszonyát. Éppen ezért elítéljük az elmúlt időszak szélsőséges megnyilvánulásait, elvárjuk a hatóságoktól, hogy az elkö-

vetőket felelősségre vonják, és mindent tegyenek meg annak érdekében, hogy [...] az Európai Unió tagállamaiban követendő normák érvényre jussanak.

A Magyarországi Evangélikus Egyház Elnöksége és Püspöki Tanácsa
Ittész János elnök-püspök, Gáncs Péter püspök, dr. Fabiny Tamás püspök
Próhly Gergely, országos felügyelő
Budapest, 2008. november 10-én.

A Szlovákiai Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyház Püspöki Karának nyilatkozata

Tisztelt szlovákiai Állampolgárok,
Testvéreim!
Nyugtalanítanak bennünket azok a szélsőséges megnyilvánulások, amelyek kedve-

zötlenül befolyásolják a szlovák és magyar nemzetekhez tartozók viszonyát. Ezért azzal felhívással fordulunk Önökhöz, hogy ítélik el Önök is a nemzetiségi gyűlölködés megnyilvánulásait, a radikalizmust, ne engedjenek a provokációknak, és ne csatlakozzanak a negatív érzések kinyilvánításához.

Felszólítunk minden jó érzésű embert, hogy cselekedjen a keresztyén elvek, a szeretet és igazság szellemében, igyekezzen a jó viszonyok megőrzésén a nemzetek és nemzetiségek között a Szlovák Köztársaságban, és a jószomszédi viszonyok megtartásán a Magyar Köztársasággal.

A Szlovákiai Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyház Püspöki Karának nevében
Klátik Miloš, egyetemes püspök, s. k.
Požsonyban, 2008. november 7-én.

AZ EGYHÁZ HÍREI OTTHONRÓL

• Az Oktatási és Kulturális Minisztérium Károli Gáspár-díjjával idén dr. Cserhádi Sándor ny. ev. teol. professzort, Gémes István ny. ev. lelkész, teológust, és dr. Fodorné dr. Nagy Sarolta ref. lelkész, teológust tüntették ki. Ilyen díjat adnak ki évente olyan személyeknek, akik a biblikus tudományokban kimagasló eredményeket értek el.

• Maléter Pál emlékére november 4-én emléktáblát avattak az egykori Luther Otthon épületén, az Üllői út és a Szentkirály utca sarkán, Ittész János ev. elnök püspök és Pröhle Gergely országos ev. egyházi felügyelő szolgálatával.

• Az Eperjesi Egyetem az intézmény aranyérmét adományozta néhai dr. Fabiny Tibor egyetemi tanárnak a magyar-szlovák kulturális és egyházi kapcsolatok terén végzett többévtizedes munkásságáért.

• A budavári ev. gyülekezet és a nürnbergi Szt. Szebald ev. gyülekezet október 25-én Nürnbergben ünnepelte a közöttük létesült testvérkapcsolat 25. évfordulóját. A rendezvényen magyar részről D. Szebik Imre ny. püspök és Balicza Iván igazgatólelkész méltatta az alkalmat.

• Szokolay Sándor: Októbertévi tisztalán-gok c. zeneművének az ősbemutatóját október 10-én tartották. A mű eredetileg az '56-os szabadságharc 50. évfordulójára készült, de több ok miatt csak most kerülhetett a nyilvánosság elé.

• A Magyarországi Evangélikus Egyház új honlapja <www.evangelikus.hu> címen található meg.

• Magyarbolyon a templomszentelés 150., Alsószeliben 130., Dunaszerdahelyen 125., Eszéken 100., Csepelen 80., Angyalföldön 70., Mezőmgyeresen 40., Győrsgárdon a harangszentelés 150., Szekszárdon az alakulás 100., Budafokon 80. évfordulóját ünnepelte az ev. gyülekezet.

• Szentantalfán, Magyarbolyon, Kőszegdoroslón felújított templomát, Kölesden, Kőszegdoroslón új gyülekezeti házát, Pestszentlőrincen új harangját, Kondoroson nyugdíjsházára új épületszárnyát vette ünnepélyesen használatba az ev. gyülekezet.

• Meghalt id. Benczúr László rubindip-lomás, volt bp.-kelenföldi és Bokkon Lajos volt veszprémgalsai ny. ev. lelkész.

• Kiskunhalason Honti Irén, Hódmezővásárhelyen Nagy Ervin, Nyíregyházán dr. Kovács László Attila és felesége, Kovács Erzsébet (iskolalelkész), Erden Labossa Péter és felesége, Labossáné Kóvá-

gó Anita (beosztott lelkész), Dombóváron Szűcs Eszter, Békéscsaba-Erzsé-bethelyen Nagy Zoltán, Keszthelyen Hont-hegyi Zsolt az ev. gyülekezet új lelkésze. Az ev. egyházmegyei lelkészi munkaközösségek szövetsége új elnöke Kondor Péter békéscsabai esperes.

• November 22-én megrendezték Budavárban az I. evangélikus Katalin-napi bált. Az alkalommal dr. Luther Mártonné Bora Katalinra és Petrőczy Kata Szidóniára, a 300 éve született énekköltőre emlékeztek. A bál fővédnöke dr. Fabiny Tamás püspök volt.

• A Kiskőrösön immár 25 éve szolgáló Lipták György esperes-lelkészt — kimagasló közösségi munkásságát méltányolva — a "Bács-Kiskun megyéért" díjjal tüntették ki. Ilyen díjban részesült 1998-ban Káposzta Lajos akkori soltvadkerti esperes-lelkész, püspökhelyettes is.

• A 900 éves múltra visszatekintő Johanna Rend Magyar Tagozatának új káplánja Gregersen-Labossa György szombathelyi ev. lelkész.

• A budapesti VIII. kerületi Kálvária térről nyílik a többnyire földszintes házakkal szegélyezett Karácsony Sándor (régén Karpfenstein) utca. Valamikor ez a városrész a fuvarosok, kocsisok kerülete volt, ahogy erre utalnak az utcaelnevezések (Bércocsis utca, Nagy és Kis Fuvaros utca) is. Ilyen régi fuvarosház volt löstállóval, kocsiszinnel az azóta műemlékké nyilvánított, klasszicista homlokzatú Karácsony Sándor utca 31-33. számú épület. Ha az utcai nagykaput kitarjuk, meglepetés erejével hat a látvány. Egy kis oázis a sivár környéken. Díszfákkal, bokrokkal, virággyásokkal teli kert, szép, festett padokkal. Kétoldalt komfortos, egyszobás lakások, hátul, a valamikori istálló helyén szépen kialakított istentiszteleti hely. A józsefvárosi ev. gyülekezet területén működő Mandák Mária Evangélikus Szeretothon októberben fennállásának ötvenedik és az otthon emeletén kialakított diákszálló megnyitására tizedik évfordulóját ünnepelte.

• Az Oroszországi és Más Államokbeli Evangélikus Egyház rendezésében diaszpóra-konferenciát tartottak a Szentpétervár melletti Novoszaratoykában. A konferencián többek között felszólalt dr. Fabiny Tamás ev. püspök is. A konferencia keretében Istentiszteleten ünnepelték meg a helyi evangélikus teológiai szeminárium fennállásának 10. évfordulóját, amikor is a magyar püspök szolgált igehirdetéssel.

• A reformáció ünneplésével kapcsolatos

rendezvénysorozatban megemlékeztek a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának fennállása 65. évfordulójáról is.

• A Magyarországi Evangélikus Egyház könyvkiadó intézménye, a Luther Kiadó, a 2007 októbertől 2008 októberig terjedő évben 38,835 könyvet értékesített 28.4 millió forint értékben. Az egy évvel azelőtti forgalom 21,483 könyvvel, 18.8 millió forint értékkel hasonlítható az idejéhez.

• Az ev. egyházi Elnökség pályázatot írt ki, melyen bárki részt vehet. Meg kell fogalmazni a reformáció 500. jubileumi évének, 2017-nek a jelmondatát. A pályázatokat 2009 pünkösdjéig kell beküldeni.

• Az Evangélikus Hittudományi Egyetemen idén tizennyolc lelkészszakos, három hittanárszakos, és egy kántorképzős kezdett tanulmányokat.

Ev. Élet et al.

GYÜLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND – NYUGAT

Lelkész: Tamásy Éva

Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul, Gyermekestentisztelettel is. Úrvacsoraosztás a hó első vasárnapján és ünnepnapokon.

Karácsony készül, emberek! / Szépek és tiszták legyetek! / Súroljátok föl lelketek, / csillogtasátok kedvetek, / legyetek újra gyermekek, / hogy emberek lehessetek! (Wass Albert.) ■ Ezekkel a gondolatokkal köszöntöm kedves Olvasóinkat! ■ Magyar iskolánk várja csütörtökönként du. 4:30-kor azokat, akik az alsós anyagot tanulják, péntekenként 4:30-kor a felsősöket! ■ December 7-én Mikulás napi ebédet tartunk, Gyermekieink nagyon várják ezt az alkalmat, hogy találkozhassanak a Mikulással. Az ebéd 12:30-kor kezdődik: Menü: Leves, rántottcsirke, krump- lipürével, saláta, sütemény, kávé, 15 dollár, gyermekeknek 7:50. ■ Karácsonyi alkalmaink: December 24-én este 11-kor gyertyafényes Istentiszteletet tartunk úrvacsoraosztással angol nyelven December 25-én délelőtt 10: 45-kor magyarnyelvű Istentiszteletet tartunk úrvacsoraosztással, magyar iskolásaink, óvodásaink és énekkarunk szolgálatával December 26-án 10:45-kor magyarnyelvű Istentiszteletet úrvacsoraosztással. Január 1-én 10:45-kor magyarnyelvű Istentisztelet. Isten Szentjellekének hívogatása hozza el Önöket a mi templomunkba. ■ A Kis Magyar Kórus december 27-én este ad karácsonyi koncertet, majd finom vacsorával várjuk Önöket! Köszönet a Kórusnak áldozatos szolgálatukért! ■ Imádságban gondolunk testvérünkre, a betegekre, magányosokra, kicsinyekre, középkortúakra, idősekre, családokra. Szeretettel gondolunk különösen is Szeebach Gusztávra, Juhász Terire, Juhász Ednára, Tomasz Margitra és Lászlóra, Lovagi Adára, Nagy Máriára! ■ Isten adjon kedves Mindannyiuknak meghitt karácsonyi ünnepszentelést, hogy szívükben megszülethessék a Megváltó! Áldott 2009-es esztendő minden testvérremnek, hazánknak, nemzetünknek! ■ Erős vár a mi Istenünk! Lelkipásztori imádsággal: Tamásy Éva ev. lelkész. ■

GYÜLEKEZETI HÍREK

Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia
Elnök: Bernhardt Béla főesperes
1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107
Tel.: (216) 221-3178
E-mail: AMEvKo@sbcglobal.net

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkészek: Juhász S. Ferenc
és Tamásy Zoltán.

Templom és lelkészi hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnapi Istentisztelet de. 10:15 óraker, angol-magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonja 561-7316. A lelkész telefonszáma: 941-2212.

TORONTO

Lelkész: Tamásy Éva

Beszolgáló lelkész: Tamásy Zoltán

Templom: 116 Bond Street. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street, Cleveland, OH 44102-4601, USA; tel. (216) 961-6895. Felügyelő: Dr. Mekis Éva, 34 Langbourne Pl., North York, ON M3B 1A9 (minden posta ideküldendő); tel. (416) 441-9300. Istentisztelet, július-augusztus kivételével, a hó 2. és 4. vasárnapján du. 4-kor.

Ne azt add, Uram, amit kívánnék, hanem azt, amire szerinted valóban szükségem van! Kérve kérek, taníts meg, Uram, a lépésről lépésre Feléd haladás művészetére! ■ Szeretettel és örömmel hirdetjük, hogy egy kis testvérrel többen vagyunk! Isten iránti hálával tesszük közhírré, hogy megszületett Molnár Tímea kislány testvérünk szeptember 25-én, Molnár Virág orgonista, jegyzőnk kislánya, az édesapa Molnár Tamás testvérünk. Isten gazdag szeretetét kívánjuk az egész család életére, Ő adjon testi-lelki fejlődést az újszülöttnek, hitet, erőt, és szeretetet szüleinek, hogy szépen nevelhessék őt! ■ Köszönjük szépen dr. Jeney Lászlónak a csodálatos hitméllyítő előadását, amelyet november 9-én tartott, "Hit? Vagy agymosás? Van-e itt ok vitára?" címmel! Köszönjük ezúton is a felkészülést, áldozatos munkáját, a Lélektől jött gondolatait; aki ott lehetett annak lelki élményt jelentett ez az alkalom! ■ Karácsonyi Istentiszteletünk időpontja december 28-a du. 4-kor, úrvacsoraosztással. ■ Ökumenikus Istentisztelet 2009. január 18-án du. 3-kor. A mi gyülekezetünk ad otthont ennek az alkalomnak; mindenképp nagy szeretettel hívunk és várunk. Kérnénk testvéreinket, hogy sütemény adományokkal segítsenek, hogy vendégül láthassuk a más egyházból érkezőket. ■ Végül, de nem utolsósorban, köszönjük szépen a gyülekezet vezetőségének, tagjainknak, barátainknak, akik az elmúlt évben sokat tettek azért, hogy egyházunkban élet, békesség, szeretet legyen. Isten adjon mindannyiunknak meghitt karácsonyi ünnepszentelést, hogy szívünkben megszülethessen a Megváltó. Félelemnélküli szép, áldott 2009-es esztendőt minden testvérünknek, itt és Magyarhonban! ■ Erős vár a mi Istenünk! Lelkipásztori szeretettel, Tamásy Éva, Zoltán ev. lelkészek.

Cleveland - Nyugat a 7. oldalon!



Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

2009 JANUÁR

1. Jézus neve ünnepe – Új év napja
Filippi 2: 5-11 – Lukács 2:15-21

2. 8. Zsoltár – Lukács 3:1-6

3. 2Mózes 2:1-10 – Lukács 3:7-14

KARÁCSONY U. 2. VASÁRNAP

Heti ige: Kolossé 3:17

4. Efezus 1:3-14 – János 1:10-18

5. 1Mózes 9:12-17 – Lukács 3:15-20

6. HÁROMKIRÁLYOK ÜNNEPE

Efezus 3:1-12 – Máté 2:1-12

7. 1János 3:1-6 – Lukács 4:1-13

8. 1János 2:12-17 – Lukács 4:14-21

9. Efezus 4:17-24 – Lukács 4:22-30

10. 1János 1:5-7 – Lukács 4:31-37

VÍZKERESZT VASÁRNAPJA

Heti ige: Róma 8:14

11. Ap.Csel. 19:1-7 – Márk 1:4-11

12. Ap.Csel. 10:37-48 – Lukács 4:38-44

13. Józsué 3:9-17 – Lukács 5:1-11

14. Kolossé 2:1-7 – Lukács 5:12-16

15. Márk 10:13-16 – Lukács 5:17-26

16. 29. Zsoltár – Lukács 5:27-32

17. Máté 6:6-13 – Lukács 5:33-39

VÍZKERESZT 2. VASÁRNAPJA

AZ ÖKUMENIKUS IMAHÉT ELSŐ NAPJA

Heti ige: János 1:17

18. 1Korinthus 6:12-20 – János 1:43-51

19. 5Mózes 4:5-13 – Lukács 6:1-11

20. Márk 2:23-28 – Lukács 6:12-16

21. 67. Zsoltár – Lukács 6:17-26

22. Ap.Csel. 15:22-31 – Lukács 7:27-35

23. János 7:1-13 – Lukács 6:36-42

24. 5Mózes 33:1-4 – Lukács 6:43-49

VÍZKERESZT 3. VASÁRNAPJA

AZ ÖKUMENIKUS IMAHÉT UTOLSÓ NAPJA

Heti ige: Lukács 13:29

25. 1Korinthus 7:29-31 – Márk 1:14-20

26. Ézsaiás 19:19-25 – Lukács 7:1-10

27. 1Királyok 17:8-16 – Lukács 7:11-17

28. Ruth 1:1-23 – Lukács 7:18-23

29. Ap.Csel. 13:42-52 – Lukács 7:24-35

30. 62. Zsoltár – Lukács 7:36-50

31. Jelenések 15:1-4 – Lukács 8:1-3

2009 FEBRUÁR

VÍZKERESZT 4. VASÁRNAPJA

Heti ige: Dániel 9:18

1. 1Korinthus 8:1-13 – Márk 1:21-28

2. Jézus bemutatása a templomban

Zsidók 2:14-18 – Lukács 2:22-40.

3. János 1:43-51 – Lukács 4-15

4. János 3:31-36 – Lukács 8:16-25

5. Jelenések 1:1-8 – Lukács 8:26-39

6. János 8:12-20 – Lukács 8:40-56

7. 4Mózes 6:22-27 – Lukács 9:1-9

VÍZKERESZT 5. VASÁRNAPJA

Heti ige: Zsidók 3:15

8. 1Korinthus 9:16-23 – Márk 1:29-39

9. 103. Zsoltár – Lukács 9:10-17

10. Zsidók 12:12-17 – Lukács 9:18-27

11. Máté 10:40-42 – Lukács 9:28-36

12. 1Korinthus 3:1-8 – Lukács 9:37-45

13. János 2:13-22 – Lukács 9:46-50

14. 1Korinthus 1:26-31 – Lukács 9:51-56

VÍZKERESZT 6. VASÁRNAPJA

Heti ige: Lukács 18:31

15. 1Korinthus 9:24-27 – Márk 1:40-45

16. 5Mózes 32:44-47 – Lukács 9:57-62

17. 2Mózes 7:1-13 – Lukács 10:1-16

18. Márk 6:1-6 – Lukács 10:17-20

19. 30. Zsoltár – Lukács 10:21-24

20. János 12:34-42 – Lukács 10:25-37

21. Máté 13:31-25 – Lukács 10:38-42

VÍZKERESZT 7. VASÁRNAPJA

URUNK SZÍNEVÁLTOZÁSA

Heti ige: Ézsaiás 60:2

22. 2Korinthus 4:3-6 – Márk 9:2-9

23. Zsoltár 50:1-5 – Lukács 11:1-4

24. 32. Zsoltár – Lukács 11:5-13

25. **Hamvazószerda**

2Korinthus 5:20-6:2 – Lukács 18:9-14

26. Zakariás 7:2-13 – Lukács 11:14-28

27. János 8:21-30 – Lukács 11:29-36

28. Dániel 5:1-7,17-30 – Lukács 11:37-54.

Amit a szerkesztőség kér

Szeretettel kérjük, hogy a mellékelt "befizetőlapot" megfelelően kitöltve csatolt csekkel vagy pénzesutalvánnyal együtt a választóborítékban beküldeni szíveskedjenek. Legyen háladási mindnyájunkban, hogy az **Erős Vár** immár 78 éve szolgálhatta az észak-amerikai magyar evangélikusságot és másokat is olvasótáborunkban. Jó rendezni az előfizetéseket és még a hátralékokat is, ha vonatkozik.

Tegye azonban minden olvasónk meggondolás tárgyává, hogy szórványközösségünk erősítésére nem vállalna-e tagságot az Amerikai Magyar Evangélikus Konferenciában (az évi 20 dolláros tagdíjban az előfizetés is benne van). A lapkiadás mellett az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia egyéb tevékenységét tagdíjából és a tagdíjakat is meghaladó szeretetadományokból végezheti csak, eddig alakulása óta éppen 67 éven át. Előre is köszönetet mondunk minden befizetésért. – Szerk.